

Roma Láng Egyesület

Az interkulturális párbeszédért, a szociális kompetenciák fejlesztéséért és a szemléletformálásért

A Roma Láng Egyesület éppen 10 éves. 2006-ban, Álmosdon, Hajdú-Bihar megyében alakult azzal a céllal, hogy elősegítse a tevékenységi területén élő hátrányos helyzetű roma gyerekek és fiatalok felzárkóztatását, tehetséggondozását, fejlessze tanulás- és munkamotivációjukat. Hosszú távú célja a roma családok társadalmi szerepének megerősítése, a családi kohézió növelése, a krízishelyzetek kialakulásának megelőzése.

A célok megvalósítását komplex szolgáltatások nyújtásával éri el az egyesület, olyanokkal, amelyek egyszerre több oldalról, egymás hatását erősítve kezelik a családok problémáit. A szervezet alapító tagjai az álmosdi és bagaméri kis-településeken élő, zömében roma

fiatal nők, akik fontosnak tartják a roma értelmiségi réteg megerősödését, s származásukat felvállalva megpróbálnak segíteni és példát mutatni a többi roma ember számára. Az alapítók között találhatók továbbá olyan nem roma szaktanárok és egészségügyi dolgozók, akik szívügyüknek tekintik a romák felzárkózását. Az egyesület székhelye Álmosd, saját ingatlanal, közösségi házzal rendelkezik a település központjában. A szervezet tevékenységét azonban folyamatosan több településen végzi. Ma már régiós hatókörű.

Kölcsey Tanoda

Az egyesület vállalt feladatai közé tartozik a nevelés és oktatás, a szociális képességfejlesztés, az

identitástudat erősítése kulturális, nemzetiségi, hagyományörző programok szervezésével; a munkaerőpiacon hátrányos helyzetű rétegek képzésének, foglalkoztatásának elősegítése, szabadidős programok szervezése, valamint a környezetvédelem és az egészségmegőrzés.

Az elmúlt évtizedben sikerült több irányú szakmai tapasztalatot szerezni, ami elsősorban a különböző témájú és pályázati konstrukciójú, elnyert projekteknek köszönhető. Például Roma Közösségi Házat alakítottak ki egy magánépületből. Szabadtéri rendezvényeik eszközszükségleteire Leader forrásból több mint 3 millió forintot nyertek, ami jelentősen megkönnyíti a közösségi programok szervezését. Számos ifjúsági táborot valósítottak

Az egyesület pályázaton nyert mikrobusza

meg különböző nemzetiségi támogatásokból.

Igazi áttörést, valós és mérhető eredményeket azonban a 2013-ban elnyert Kölcsey Tanoda pályázat jelentett az egyesület számára. Az eredetileg kítűzött célját a szervezet ezen a pályázaton keresztül tudta igazán érvényesíteni. Szakemberek alkalmazásával, tanulmányi átlagban mért, konkrét eredményeket értek el a fiataljaik. Több mint harminc hátrányos helyzetű fiatal, köztük számos roma tanuló tehetséggondozását, korrepetálását, szociális kompetencia fejlesztését végezték a program keretén belül. Az egyesület fontosnak tartja a többségi társadalom bevonását is a kezdeményezéseikbe, mivel a szervezet a negatív sztereotípiák leküzdése, szemléletmód váltás, pozitív példák bemutatása. A tanoda programnak köszönhetően a Roma Láng Egyesület szakmai kompetenciái két év alatt megsokszorozódtak. Projektfejlesztési- és megvalósítási tapasztalatuk gazdagodott. Eszközállományuk (informatikai eszközök, irodabútorok) tovább gyarapodott. Szakmai partnerekkel a kapcsolati rendszerük egy magasabb minőségi szintre lépett.

„Gördülékeny” programok

Az egyesület kapacitásának fejlődése eredményezte azt, hogy 2013-ban, az Országos Roma Önkormányzat „Nő az esély” programjában, a Türr István Képző és Kutató Intézet felkérésére az elnök személyében oktatót, székhelyében pedig oktatási helyszínt biztosított az egyesület a roma óvodai dajkák képzéséhez. A sikeres együttműködésnek köszönhetően az elmúlt három évben 4 települé-

sen 10 csoport számára biztosított oktatási helyszínt az egyesület. Az így befolyt bérleti díjak jelentősen megkönnyítették annak az ingatlannak a megvásárlását, amely 10 éve a székhelyét biztosítja egyesületünknek.

A szervezet működését tovább stabilizálta a 2014-ben elnyert pályázat a hátrányos helyzetű fiatalok foglalkoztatásának támogatására, a Roma Láng Egyesület foglalkoztatási kapacitásának erősítésével. A programban 3 roma származású fiatal pályakezdőt alkalmaztak olyan munkakörökben, amelyek segítettek az egyesület működését (ügyfélszolgálati munkatárs, családhalál-pont vezető, pályázatíró). A program ezeknek a fiataloknak vissza nem térő lehetőséget jelentett, hiszen az elsődleges munkaerőpiacon versenyképes munkabéért tekinthettek be a munka világába. A szakmai hozzáértésüket az alkalmazásukat megelőző képzés és komplex tréningorozatok biztosították.

2015-ben a közösségért végzett munkát megkoronázta egy ugyan-csak pályázaton nyert 9 személyes mikrobusz, amely szavakkal le nem írható módon rugalmasság és szó szerint „gördülékeny” tette a mindennapok tennivalóit, a ren-

devényeik, táborok és más programok lebonyolítását.

Az elnyert pályázatok azt bizonyítják, hogy az egyesület felnőtt a kihívásokhoz. Elsősorban azért, mert nem volt kérdés, hogy képzésekre, tapasztalatcserére, kapcsolatokra, partnerekre, információra, barátokra van szükség a sikeres, eredményes munkához. A Roma Láng tagjai megtapasztalhatták, hogy roma civil szervezetként bizony könnyebb volt a nonprofit szektorba beilleszkedni, mint magán – roma – emberként a társadalomba.

Esélynövelés motiválással

A Roma Láng jelenleg egyik legfontosabb programja a roma lányok korai iskolaelhagyásának megakadályozása Álmosdon és Bagamérban. A program létjogosultsága megalapozott, hiszen a roma nők szinte minden téren (iskolai végzettség, munkaerő-piaci részvétel, jövedelem) nemcsak a roma és a nem roma férfiktól, hanem a nem roma nőktől is elvannak maradva. A roma nőknél a magas iskolai lemorzsolódási mutatókért felelős tényező a

motivációvesztés és a hátrányos helyzetből adódó szocializációs különbség is.

Az egyesület szakemberei mindennapi munkájukban folyamatosan tapasztalják, hogy milyen nagy szükség lenne a további fejlesztésekre ezen a téren. A projekt alapvető célkitűzése, hogy általa Álmosdon és Bagamérban élő roma lányok iskolai lemorzsolódása csökkenjen, továbbtanulási esélyeik növekedjenek, a szakemberek korrigálják tanulási motivációjukat és családalapítási tanácsokkal segítsék őket a döntéseikben.

Hozunk-Viszünk

A Hajdúsági Hallgatókért és Civilekért Egyesület az álmosdi Roma Láng Egyesülettel partnerségben 2016. június 6. és 2017. március 31. között valósítja meg Hozunk-Viszünk című projektjét a „Roma és nem-roma interkulturális párbeszéd elősegítése” pályázati program keretében, amely 21 millió Ft vissza nem térítendő támogatásból valósul meg. Ennek a projektnek szintén az álmosdi és bagaméri roma fiatalok, illetve a Debreceni Egyetem hallgatói a célcsoportja. A kezdeményezés célja pedig a szemléletformálás, a társadalmi szolidaritás növelése, valamint új párbeszéd-csatornák kialakítása és a hátrányos térség fejlesztése. A projekt keretében a programunk két elsődleges célcsoportja közötti interkulturális párbeszéd valósul meg, közösen szervezett és megvalósított fejlesztő és szabadidős programokon keresztül. A közös munka eredményei nagy látogatottsággal bíró rendezvényeken jelennek meg a projekt során. A programelemek többsége a fiatalok és civil szervezetek önkéntes együttműködéseként valósul meg, amely lehetőséget biztosít az aktív kapcsolatépítésre, ezáltal hozzájár-

rul a projekt eredményeinek fenntartásához.

Az egyesület szeretné folytatni az elkezdett munkát. A meglévő tapasztalatait, tudásukat kamatoztatva tovább szeretnének esélyt és lehetőséget biztosítani mintegy harminc hátrányos helyzetű gyermek számára alapkompenciák fejlesztése érdekében tanulástámogatás, korrepetáció, nyelvi órák, tehetséggondozás, és egyéni mentorálás biztosításával. Ezért továbbra is igyekeznek pályázatok révén támogatást szerezni ifjúsági programjaikhoz, azon törekvésekhez, amelyekkel a családok életkörülményén, gondolkodásán, egészségügyi helyzetén szeretnének változtatni. Pályáznak továbbá székelyük épületének energetikai korszerűsítésére, jelenlegi programjaik folytatásához forrásra, hogy tovább tudják segíteni „cigánylányait” a

tanulásban és az életben. Szakmai kapcsolataikat is tovább szeretnék erősíteni. Nagy segítség számukra, hogy a kulturális közfoglalkoztatási programnak köszönhetően két kollégával is gazdagodtak.

Kölcsönös alázattal

A közszolgáltatások biztosítása érdekében a jövőben vélhetőleg kulcskérdés lesz az önkormányzatok és a civil szervezetek partneri kapcsolata. Talán nem merészség

azt állítani, hogy csak azok a települések tudják majd a jövőben megtartani, fenntartani eredményeiket, ahol elég alázat van a vezetőkben az emberek és a közösségért végzett munka iránt.

Az uniós források lassan kimerülnek, ezért eljön az idő, amikor az önkormányzati és a nonprofit szektornak is saját erőforrást kell tudnia előteremteni. A kormány is ebbe az irányba igyekszik ösztönözni mindkét szektort. (Lásd: társadalmi vállalkozások elősegítése, önfenntartó szociális földprogramok, stb.) Az egyesületnek feltett szándéka felkészülni erre az időszakra: van és lesz mit tanulniuk a piaci szektortól. Talán ez lesz az elkövetkezendő évek legnagyobb leckéje – elsősorban azoknak a szervezeteknek, akik működésüket eddig kizárólagosan az elnyert uniós támogatásokra alapozták. A civil szektor egészére jellemző, hogy azáltal vette sikeresen az akadályokat az elmúlt években, hogy lépést tudott tartani a társadalmi és gazdasági változásokkal. Hasonlóképpen az egyesület is tanult az eredményeikből és kudarcaikból egyaránt. Profi módon tudtak a lehetőségeiken belül az új közösségi igényekre reagálni, rugalmasak, alkotók, és ha kell, újralkotók. Az egyesület tagjai spontán helyzeteket értékelő és a közösségi értékeknek örülő embereknek vallják magukat. Ennek köszönhetően olyan tudást halmoztak fel, ami nélkülözhetetlen lesz minden településfejlesztési stratégia megvalósításában. A jó vezetők már felismerték és belátták, hogy az állami támogatások mellett szükség van a civil humán erőben rejlő, innovatív szakmai tudásra.

OLÁHNÉ BALOGH TÍMEA 43 éves, roma származású, kétgyermekes édesanya, a Roma Láng Egyesület elnöke. Berettyóújfaluban, a Zalka Máté Óvónőképző Szakközépiskolában érettségizett, majd Szarvason végzett Óvónőképző Főiskolát. A főiskola után Bagamérban, szülőfalujában dolgozott napközis nevelőként, majd családgondozóként. A szociális végzettség megszerzése érdekében elvégezte a Debreceni Egyetem szociálpolitikai szakát. Diplomamunkáját az önkormányzati és nonprofit szektor összehasonlításából írta. 2006-ban ennek a kutató munkának az eredményeképpen alakította meg a Roma Láng Egyesületet. Az egyesület kezdeti célkitűzése ma is ugyanaz: a hátrányos helyzetű, elsősorban roma származású tanulók tanulmányaiban való támogatása.